

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i litteraturvetenskap

Syllabus for the PhD programme in Comparative Literature at third-cycle level

Fastställande: Fastställd i Humanistiska fakultetsnämnden 2008-12-01, reviderad 2018-05-31 samt 2022-02-08

Ikraftträdande: 2022-02-08

1 Inriktningar

Inom forskarstudiet i litteraturvetenskap finns två inriktningar, (a) litteraturvetenskap och (b) litteraturvetenskap med inriktning mot didaktik.

Inom inriktningen mot didaktik studeras förutom allmän litteraturvetenskaplig teori och metod även litteraturdidaktisk teori och litteraturens relation till läsning och undervisning i skola, högskola/universitet och bildningsverksamhet i samhället.

2 Mål för utbildningen

Utbildning på forskarnivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå eller motsvarande kunskaper. Utbildning på forskarnivå skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå och på avancerad nivå, utveckla de kunskaper och färdigheter som behövs för att självständigt kunna bedriva forskning. (Högskolelagen 1 kap 9a §)

2.1 Licentiatexamen

För licentiatexamen skall, enligt högskoleförordningens examensordning, den forskarstuderande:

Kunskap och förståelse

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder isynnerhet.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att kritiskt, självständigt samt kreativt med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr FS 4.1.1-99-22

- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

För licentiatexamen i litteraturvetenskap och litteraturvetenskap med inriktning mot didaktik skall den forskarstuderande även (lokala mål):

Kunskap och förståelse

- visa kunskap om litteraturvetenskapens teorier och metoder och dess historia
- visa kunskap om det egna forskningsområdet och kunna utföra analyser av litterära verk.

Färdighet och förmåga

- visa färdighet och förmåga att självständigt och kritiskt använda metoder och teorier i genomförandet av en licentiatuppsats.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att tillämpa ett reflexivt förhållningssätt till den egna forskningsuppgiften,
- visa förmåga att tillämpa ett hållbarhetsperspektiv på den egna forskningsuppgiften.

2.2 Doktorsexamen

För doktorsexamen skall, enligt högskoleförordningens examensordning, den forskarstuderande:

Kunskap och förståelse

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med detspecifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete, med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och

- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

För doktorsexamen i litteraturvetenskap och litteraturvetenskap med inriktning mot didaktik skall den forskarstuderande även (lokala mål):

Kunskap och förståelse

- visa bred och djup kunskap om litteraturvetenskapens historia, metoder och teoretiska perspektiv,
- visa bred och djup kunskap om det egna forskningsområdet både i nationellt och internationellt perspektiv, samt kritiskt kunna relatera det till annan litteraturvetenskaplig forskning.

Färdighet och förmåga

- visa färdighet och förmåga att självständigt och kritiskt använda litteraturvetenskapliga teorier och metoder i genomförandet av en doktorsavhandling.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att tillämpa ett reflexivt och kritiskt förhållningssätt till den egna forskningsuppgiften,
- visa förmåga att tillämpa ett hållbarhetsperspektiv på den egna forskningsuppgiften.

3 Behörighet och förkunskapskrav

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs det att sökanden har grundläggande behörighet och den särskilda behörighet som fakultetsnämnden kan ha föreskrivit, och bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen. (HF 7 kap 35 §).

3.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har den som har avlagt en examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Fakultetsnämnden får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl. (HF 7 kap 39 §)

3.2 Särskild behörighet

För att uppfylla kravet på särskild behörighet att antas till utbildning på forskarutbildning i litteraturvetenskap krävs att den sökande med godkänt resultat har fullgjort kursfordringar om minst 30 högskolepoäng i litteraturvetenskap på avancerad nivå eller ha förvärvat motsvarande kunskaper i någon annan ordning inom eller utom landet.

4 Urval

Urval bland sökande som uppfyller behörighetskraven skall göras med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildningen och i huvudsak baseras på följande bedömningsgrunder:

- tidigare studieresultat samt
- kvaliteten på inskickad forskningsplan/-skiss.

Enbart det förhållandet att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge sökanden företräde framför andra sökande. (HF 7 kap. 41 §)

Licentiatutbildningen riktar sig huvudsakligen till personer som är yrkesverksamma och som vill kompetensutveckla sig med en utbildning på forskarnivå. Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med licentiatexamen som slutmål fattas av dekan (får ej delegeras).

Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med doktorsexamen som slutmål fattas av prefekten vid berörd institution efter föredragning av studierektor för forskarutbildningen.

Om en doktorand som avlagt en licentiatexamen och antas på nytt med doktorsexamen som slutmål ska avräkning med motsvarande förbrukad tid och finansiering från tidigare forskarutbildning framgå i den individuella studieplanen med tids- och finansieringsplan.

5 Utbildningens uppläggning och innehåll

5.1 Utbildningens uppläggning

Utbildning på forskarnivå i litteraturvetenskap och litteraturvetenskap med inriktning mot didaktik avslutas med licentiatexamen eller doktorsexamen. Utbildningen skall omfatta 120 högskolepoäng för licentiatexamen och 240 högskolepoäng för doktorsexamen. En doktorand som antagits till forskarutbildning som skall avslutas med doktorsexamen kan, om han/hon så önskar, avlägga licentiatexamen som ett etappmål.

Utbildning på forskarnivå i litteraturvetenskap och litteraturvetenskap med inriktning mot didaktik som avslutas med licentiatexamen omfattar två års nettostudietid och består av en kursdel om 30 högskolepoäng och en licentiatuppsats om 90 högskolepoäng.

Utbildning på forskarnivå i litteraturvetenskap och litteraturvetenskap med inriktning mot didaktik som avslutas med doktorsexamen omfattar fyra års nettostudietid och består av en kursdel om 60 högskolepoäng och en doktorsavhandling om 180 högskolepoäng.

Snarast efter antagning utser prefekten en huvudhandledare och en biträdande handledare efter föredragning av studierektor för forskarutbildningen. För varje doktorand skall det upprättas en individuell studieplan där finansiering, handledning, kurser, avhandlingsarbete m.m. specificeras. Studieplanen följs upp och revideras varje år. Planen fastställs av prefekt efter föredragning av studierektor för forskarutbildningen.

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr FS 4.1.1-99-22

Alla studerande på forskarnivå ska vara knutna till en forskarskola. I normalfallet tillhör den studerande Humanistiska fakultetens forskarskola. I det fall den forskarstuderande ska tillhöra annan forskarskola, anges detta i samband med antagning och vid formulerandet av individuell studieplan.

5.2 Innehåll

5.2.1 Kurser

Licentiatexamen

Utbildning på forskarnivå i litteraturvetenskap och litteraturvetenskap med inriktning mot didaktik med licentiatexamen som etapp-/slutmål består av en kursdel omfattande 30 högskolepoäng, vilka fördelas så att 22,5 högskolepoäng utgörs av obligatoriska kurser och 7,5 högskolepoäng utgörs av valfria kurser.

Obligatoriska kurser för licentiatexamen i litteraturvetenskap (22,5 högskolepoäng):

- Litteraturvetenskaplig teori: allmän introduktion, 7,5 högskolepoäng
- Litteraturhistorisk fördjupningskurs, 7,5 högskolepoäng

Den forskarstuderande läser minst 7,5 hp inom ramen för någon forskarskola. Aktuella kurser anges i forskarskolans utbildningsplan.

Obligatoriska kurser för licentiatexamen i litteraturvetenskap med inriktning mot didaktik (22,5 högskolepoäng):

- Litteraturvetenskaplig teori: allmän introduktion, 7,5 högskolepoäng
- Litteraturdidaktikens klassiker, 7,5 högskolepoäng

Den forskarstuderande läser minst 7,5 hp inom ramen för någon forskarskola. Aktuella kurser anges i forskarskolans utbildningsplan.

Valfria kurser för licentiatexamen i litteraturvetenskap och litteraturvetenskap med inriktning mot didaktik (7,5 högskolepoäng):

Dessa kurser väljs av den forskarstuderande i samråd med handledaren och kan i hög grad anpassas efter den forskarstuderandes intresse och inriktning. Även kurser som ges inom ramen för doktorsexamen i litteraturvetenskap eller kurser som ges inom ramen för forskarutbildning i angränsande ämnen kan tillgodoräknas i utbildningen efter samråd med examinator.

Doktorsexamen

Utbildning på forskarnivå i litteraturvetenskap och litteraturvetenskap med inriktning mot didaktik, med doktorsexamen som slutmål, består av en kursdel omfattande 60 högskolepoäng, vilka fördelas så att 40 högskolepoäng utgörs av obligatoriska kurser och 20 högskolepoäng utgörs av valfria kurser.

Obligatoriska kurser för doktorsexamen i litteraturvetenskap (40 högskolepoäng):

- Litteraturvetenskaplig teori: allmän introduktion, 7,5 högskolepoäng
- Litteraturvetenskaplig teori: individuell fördjupning, 7,5 högskolepoäng
- Litteraturhistorisk fördjupningskurs I, 7,5 högskolepoäng
- Litteraturhistorisk fördjupningskurs II, 7,5 högskolepoäng

Den forskarstuderande läser minst 10 hp inom ramen för någon forskarskola. Aktuella kurser anges i forskarskolans utbildningsplan.

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr FS 4.1.1-99-22

Obligatoriska kurser för doktorsexamen i litteraturvetenskap med inriktning mot didaktik (40 högskolepoäng):

- Litteraturvetenskaplig teori: allmän introduktion, 7,5 högskolepoäng
- Litteraturdidaktikens klassiker, 7,5 högskolepoäng
- Litteraturhistorisk fördjupningskurs I, 7,5 högskolepoäng
- Litteraturhistorisk fördjupningskurs II, 7,5 högskolepoäng

Den forskarstuderande läser minst 10 högskolepoäng inom ramen för någon forskarskola. Aktuella kurser anges i forskarskolans utbildningsplan.

Om forskarskolans obligatoriska kurser utgör mer än 10 högskolepoäng finns möjlighet att i motsvarande omfattning reducera de obligatoriska litteraturvetenskapliga kurserna. Detta gäller dock ej kurserna Litteraturvetenskaplig teori: allmän introduktion, 7,5 högskolepoäng respektive Litteraturdidaktikens klassiker, 7,5 högskolepoäng.

Valfria kurser för doktorsexamen i litteraturvetenskap och litteraturvetenskap med inriktning mot didaktik om 20 högskolepoäng, väljs av doktoranden i samråd med handledaren och kan i hög grad anpassas efter doktorandens intresse och inriktning. Även kurser som ges inom ramen för forskarutbildning i angränsande ämnen kan tillgodoräknas i utbildningen efter samråd med examinator. Högskolepedagogiska kurser kan ingå som valfria kurser, 1,5 hp per kursvecka, maximalt 7,5 hp. Minst en kurs måste slutföras för att poäng ska kunna inrapporteras som valfri kurs.

Kunskapsprov: För kurserna inom utbildning på forskarnivå gäller att examination kan ske såväl muntligt som skriftligt. Proven bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Betyget skall bestämmas av en särskilt utsedd lärare (examinator).

5.2.2 Licentiatuppsats/Doktorsavhandling

Licentiatuppsatsen/doktorsavhandlingen ska utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser (sammanläggningsavhandling). En sammanläggningsavhandling ska inledas med en sammanbindande del, en så kallad "kappa" som ska författas enskilt av doktoranden. I den ska det tydligt redovisas vad som är doktorandens eget bidrag och, i förekommande fall, vad som är andra författares bidrag.

En sammanläggningsavhandling för doktorsexamen ska bestå av 3–5 artiklar, varav två artiklar i normalfallet bör vara antagna för publicering i referee-granskade vetenskapliga publikationer. En sammanläggningsavhandling för licentiatexamen ska bestå av minst 2 artiklar, varav en artikel i normalfallet bör vara antagen för publicering i referee-granskad vetenskaplig publikation. För vidare information om författande av sammanläggningsavhandlingar se "Riktlinjer för sammanläggningsavhandlingar vid humanistisk fakultet"

(<https://www.aurora.umu.se/globalassets/dokument/enheter/humfak/for-vara-anstallda/forskarutbildningsfragor/riktlinjer-for-sammanlaggningsavhandlingar.pdf>) samt

"Doktorandhandboken" vid humanistisk fakultet

(<https://www.aurora.umu.se/enheter/humfak/forskarutbildning/doktorandhandboken>)

Avhandling som publiceras på svenska ska innehålla en sammanfattning på engelska. Till varje avhandling skall även fogas ett kort referat (abstract) på engelska.

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr FS 4.1.1-99-22

Licentiatuppsatsen skall försvaras muntligt vid ett offentligt seminarium. Den bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygsättningen skall hänsyn tas till innehållet i uppsatsen och till försvaret av den.

Doktorsavhandlingen skall försvaras muntligt vid en offentlig disputation. Den bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygsättningen skall hänsyn tas till innehållet i avhandlingen och till försvaret av den.

5.2.3 Undervisning

Undervisning sker i form av föreläsningar, seminarier och handledning. Föreläsningar ges i mån av resurser.

6 Examen

Licentiatexamen i litteraturvetenskap uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning på forskarnivå om 120 högskolepoäng inom litteraturvetenskap och därvid har fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen samt författat och vid ett seminarium försvarat en licentiatuppsats, som godkänts av betygsnämnden.

Doktorsexamen i litteraturvetenskap uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning på forskarnivå om 240 högskolepoäng inom litteraturvetenskap och därvid har fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen samt författat och vid en offentlig disputation försvarat en doktorsavhandling, som godkänts av betygsnämnden.

Examensbevis utfärdas efter ansökan till Studentcentrum/Examina.

7 Övriga anvisningar

Gällande bestämmelser om utbildning på forskarnivå framgår av:

- Högskoleförordningen (HF): 5 kap. (anställning som doktorand), 6 kap. (utbildningen) och 7 kap. (tillträde till utbildningen), bilaga 2 (examensordning)
- Antagningsordning för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet (FS 1.1-859-17)
- Regler för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet (FS 1.1-87-16)
- Lokal examensordning vid Umeå universitet (FS 1.1-1044-16)